

EUROPEAN UNION

MISIJE EU-A

RAK

Konkretna rješenja za najveće izazove

#EUmissions #HorizonEU #MissionCancer

EUROPEAN UNION

Što su misije EU-a ?

Europska komisija pokrenula je 2021. pet misija EU-a – uključujući **misiju EU-a za borbu protiv raka**.

Misije EU-a nove su inicijative koje se temelje na programu za istraživanje i inovacije Obzor Europa. **Misije će donijeti konkretna rješenja za najveće izazove našeg vremena**, kao što su borba protiv raka, prilagodba klimatskim promjenama, zaštita oceana, mora i voda, život u zelenijim gradovima te osiguravanje zdravijeg tla i hrane.

Misije će uključivati **sve Euroljane na razini EU-a, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini**.

Odnose se na ono što možemo zajedno učiniti kako bismo oblikovali svijet u kakvom bismo željeli živjeti.

EUROPEAN UNION

Sveobuhvatni cilj misije za borbu protiv raka jest **prevencijom i liječenjem poboljšati živote više od tri milijuna ljudi do 2030.**, a **oboljelima i njihovim obiteljima omogućiti dulji i bolji život.**

Misija će to postići ostvarivanjem **četiriju ključnih ciljeva radi:**

1 razumijevanja raka i njegovih čimbenika rizika;

2 sprečavanja onoga što se može sprječiti;

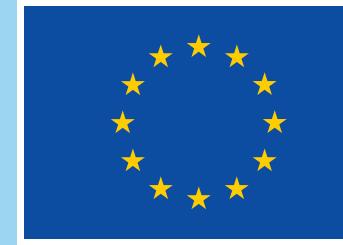
3 optimiziranja **diagnosticiranja i liječenja**;

4 podupiranja **kvalitete života** osoba koje žive s rakom i nakon njega, osiguravajući pritom ravnopravan pristup za sve.

Ti se ciljevi holistički uklapaju u misiju za borbu protiv raka kako bi se do 2030. poboljšali životi i izgledi milijuna Euroljana.

Borba protiv raka iz svih smjerova

Važne **sinergije** povezuju ciljeve misije EU-a za borbu protiv raka s drugim misijama EU-a. Njima se različitim misijama omogućuje uzajamno podupiranje i poboljšavanje ciljeva. To se posebno odnosi na **prevenciju i poboljšavanje kvalitete života**:

1 Ograničavanje uporabe automobila u urbanim područjima, digitalizacija usluga prijevoza ili razvoj javnog prijevoza te razvoj boljih pješačkih i biciklističkih veza stvorit će zdravije životno okruženje i aktivnije stilove života u sklopu **misije za klimatski neutralne i pametne gradove**;

2 Sprečavanjem, minimizacijom, otklanjanjem i praćenjem onečišćenja u oceanima i vodama, **misija za oceane** pružit će potporu prevenciji raka;

3 Promicanjem okruženja bez onečišćenja, organskog uzgoja, sigurne nezagadene hrane i zdravije prehrane, **misija za zdravlje i hranu** osigurat će bolju kvalitetu vode i zraka te smanjiti onečišćenje hrane kemikalijama, što je ključno za smanjenje raka;

4 Povećanje kvalitete zraka, borba protiv onečišćenja zraka, poboljšanje kvalitete života i zaštita ljudi u poslovi, uključujući one s većim rizikom od raka, ključni su ciljevi **misije za prilagodbu klimatskim promjenama**.

S druge strane, misija za borbu protiv raka mjerama za održivu nabavu (npr. za povećanje energetske učinkovitosti zdravstvenih usluga i objekata) i sprečavanjem onečišćenja hrane i vode lijekovima/kemikalijama pridonijet će drugim misijama u postizanju njihovih ciljeva.

EUROPEAN UNION

Udruživanje snaga za borbu protiv raka

Misijom EU-a za borbu protiv raka osigurava se usklađenost **istraživanja i inovacija s političkim djelovanjima obuhvaćenima europskim planom za borbu protiv raka.**

Misijom će se pružiti potpora europskom planu za borbu protiv raka tako što će se omogućiti i ubrzati **novi pristupi istraživanju i donošenju politika u tom području.** Time će se osigurati da se djelovanja predložena u sklopu Plana mogu uspješno provoditi **integriranim pristupom** kako bi se povećao njihov utjecaj.

Tajništvo misije za borbu protiv raka održava **stalni dijalog s državama članicama i dionicima:**

- **MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I ISTRAŽIVANJA** redovito se sastaju u podskupini za rak Upravljačke skupine za promicanje zdravlja, sprečavanje bolesti i upravljanje nezaraznim bolestima;
- **KONTAKTNA SKUPINA DIONIKA** osnovana u sklopu Platforme za zdravstvenu politiku okuplja više od 300 javnih i privatnih subjekata. Ključni je element provedbe misije jer omogućuje uključivanje svih dionika koji predstavljaju kontinuitet istraživanja, prevencije, dijagnosticiranja, liječenja, skrbi, okruženja, prehrane, društvenih znanosti, inženjerstva i drugo.

EUROPEAN UNION

Koje izazove predstavlja rak ?

VIŠE OD 2,7
MILIJUNA LJUDI

Svake godine u EU-27 više od 2,7 milijuna ljudi dobije dijagnozu raka, a godišnje ih od te bolesti umre 1,3 milijuna.

1,3 MILIJUNA
UMRE

Očekuje se da će te brojke u nadolazećim godinama znatno rasti zbog starenja stanovništva, nezdravih stilova života i drugih nepovoljnih čimbenika rizika te zdravstvenih odrednica.

Rak predstavlja teret pacijentima, ali i njihovim obiteljima i njegovateljima, što ima dalekosežne društvene posljedice. Godine 2018.* trošak raka iznosio je 199 milijardi EUR, uključujući troškove zdravstvene skrbi, gubitak produktivnosti i troškove neformalne skrbi.

*U EU-27, plus Island, Norveška, Švicarska i Ujedinjena Kraljevina.

Osim toga, postoje ogromne nejednakosti u pogledu pristupa probirima i skrbi u Europskoj uniji.

EUROPEAN UNION

Rak i COVID-19: dvostruki izazov

Značajan utjecaj raka na društvo mogao bi se pogoršati zbog pandemije bolesti COVID-19.

Prvenstveno zbog toga što pacijenti oboljeli od raka imaju povećan rizik od razvoja teških oblika bolesti COVID-19.

Osim toga, aktivnosti kontrole raka, poput cijepljenja i probira, ograničene su zbog pandemije. To je utjecalo na broj cijepljenih protiv virusa hepatitis B, humanog papilomavirusa i broj pacijenata kojima je rak rano otkriven i koji su na vrijeme započeli s liječenjem, kao i na kvalitetu života te očekivani životni vijek pacijenata u narednim godinama.

EUROPEAN UNION

Kako će misija EU-a za borbu protiv raka pomoći ?

Donošenjem višekrakog pristupa misijom će se smanjiti pojedinačni i društveni troškovi raka. Stoga će imati za cilj:

1

Bolje razumjeti rak i njegove uzroke: poboljšanim istraživanjem i ubrzanim prijelazom s istraživanja na javnu politiku, kako bi se spriječilo 40 % slučajeva raka;

2

Osigurati jednak pristup dijagnosticiranju i liječenjima: razvojem novih metoda i tehnologija za rani probir kako bi se omogućili manje invazivni postupci povećavaju se izgledi za preživljavanje i poboljšava se kvaliteta života;

3

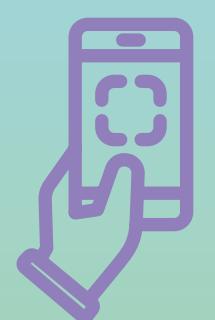
Poboljšati živote pacijenata tijekom i nakon liječenja: praćenjem programa za osobe koje su preboljele rak, boljim razumijevanjem i pružanjem rješenja za niz fizičkih i mentalnih nuspojava i komorbiteta, kao i smanjenjem stigmatizacije.

EUROPEAN UNION

Suradnja

Misija EU-a za borbu protiv raka zahtijeva sudjelovanje svih sektora i dionika, usmjeravajući se na potrebe pacijenata i njihovih obitelji te pružajući svima uključenima zasluge za njezin uspjeh. Inicijative kojima se Euroljanima olakšava sudjelovanje u misiji uključuju:

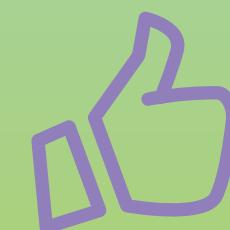
Mobilnu aplikaciju EU-a za prevenciju raka – dijeljenje informacija o tome kako iskoristiti nova dostignuća u personaliziranoj procjeni rizika od raka, način osnaživanja ljudi da upravljaju vlastitim zdravljem;

Živuće laboratorije – stvaranje prilika za jačanje međusektorskog istraživanja, razmjene znanja i provedbu novih tehnologija;

Inicijativu **The HealthyLifestyle4All** – promicanje sporta, fizičke aktivnosti i zdrave prehrane;

Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i skrbnika – uvođenje dopusta za neformalne njegovatelje i mogućnost fleksibilnog radnog vremena kako bi se smanjilo opterećenje na njihovu fizičku, mentalnu i financijsku dobrobit;

Pružanje potpore **osobama koje su preboljele rak** pri povratku na posao – osiguravanje potpore EU-a za programe država članica za razvoj postojećih i stjecanje novih vještina kako bi se osobama koje su preboljele rak pomoglo da se ponovno pridruže tržištu rada.

EUROPEAN UNION

Uključivanje građana

Kako bi se uzeli u obzir stajališta i potrebe građana, misijom ih se uključuje u osmišljavanje, provedbu i pregled djelovanja misije kako bi se osiguralo da ih se cijelo vrijeme uvažava, predstavlja i uključuje.

Različite aktivnosti kao što su radionice, ciljane skupine i ankete bit će usmjerenе na građane različitih društvenih slojeva, uključujući mlade osobe, pacijente i njihove obitelji i njegovatelje te starije osobe. Kako bi se potaknulo sudjelovanje, svaka će aktivnost biti prilagođena svojoj specifičnoj publici i nacionalnom jeziku.

EUROPEAN UNION

Što se trenutačno događa ?

Misija EU-a za borbu protiv raka dobiva potporu iz različitih izvora:

255 MILIJUNA EUR

U sklopu plana rada programa Obzor Europa za razdoblje 2021-2022. dodijeljeno je 255 milijuna EUR četirima ciljevima misije za borbu protiv raka;

UKUPNO 1,25 MILIJARDI EUR

Sredstva europskog plana za borbu protiv raka: program EU4Health, ukupno 1,25 milijardi EUR; program Digitalna Europa kojim će se osigurati do 250 milijuna EUR projektima koji se odnose na rak i druga digitalna zdravstvena ulaganja; program Erasmus+; aktivnosti programa Marie Skłodowska-Curie kojim će se osigurati do 500 milijuna EUR za projekte u obrazovanju i osposobljavanju o raku i njegovom istraživanju te nacionalna sredstva i privatna ulaganja;

DIONICI

Namjenska nacionalna središta za borbu protiv raka povezivat će nacionalna, regionalna i lokalna tijela s javnim i privatnim dionicima kroz politički dijalog, angažman građana i aktivnosti informiranja.

EUROPEAN UNION

Nadilaženje istraživanja i razvoja

Osim financiranja istraživanja misijom EU-a za borbu protiv raka poduzimaju se ključne mjere kako bi se ostvario njezin cilj:

- 1 Uspostaviti **europsku inicijativu za razumijevanje raka** (platforma UNCAN.eu) za potporu novim otkrićima u liječenju raka kombiniranjem istraživanja, podataka o pacijentu i drugih podataka;
- 2 Uspostaviti **europski digitalni centar za pacijente oboljele od raka** kao pomoć u pružanju personalizirane skrbi za pacijente oboljele od raka i osoblje koje su preboljele rak razmjenom podataka i iskustava;
- 3 Osigurati bolji pristup skrbi za pacijente oboljele od raka i osobe koje su preboljele rak **sveobuhvatnom infrastrukturom u području raka.**

EUROPEAN UNION

Što je dosad ostvareno u sklopu različitih projekata, koje financira EU ?

CILJ: RAZUMIJEVANJE RAKA

BCAST

Cilj projekta B-CAST bio je identificirati žene s umjerenim rizikom od razvoja raka dojke kombinirajući podatke o genetici i stilu života. Projektom se pomoglo osnažiti žene i liječnike boljim poznavanjem različitih podtipova raka dojke i, kao rezultat toga, izgraditi individualizirane strategije za prevenciju i liječenje.

<https://cordis.europa.eu/article/id/434351-tumour-goldmine-offers-fresh-insight-into-breast-cancer-subtypes>

PrECISE

Projektom PrECISE razvijena je prediktivna računalna tehnologija kojom se molekularni i klinički podatci primjenjuju kako bi se poboljšalo naše razumijevanje mehanizama bolesti i kako bi se liječnike informiralo o najboljim strategijama za terapijski postupak.

<https://precise-project.eu/>

EUROPEAN UNION

Što je dosad ostvareno u sklopu različitih projekata, koje financira EU ?

CILJ: PREVENCIJA

MyPEBS

MyPebs drugo je najveće ispitivanje probira za rak dojke na temelju rizika. Personalizirane strategije probira, na temelju razina pojedinačnih rizika, moguće bi poboljšati pojedinačan omjer koristi i štete – kao što su ranije otkrivanje raka i manje intenzivni tretmani kod visokorizičnih žena, manji broj lažno negativnih i prekomjernih dijagnoza kod niskorizičnih žena – te povećati isplativost nacionalnog zdravstvenog osiguranja.

<https://www.mypebs.eu/>

FORECEE

Projekt FORECEE temeljio se na testovima utvrđivanja rizika od raka kod žena kojima se predviđa rizik od razvoja vrsta raka koje pogađaju žene (rak dojke, rak jajnika, karcinom endometrija i rak vrata maternice). Projektom su istraženi najbolji načini uključivanje tih testova u opsežne i troškovno učinkovite programe probira i prevencije za cjelokupnu populaciju.

<https://cordis.europa.eu/project/id/634570>

EUROPEAN UNION

Što je dosad ostvareno u sklopu različitih projekata, koje financira EU ?

CILJ: DIJAGNOSTICIRANJE I LIJEČENJE

ONCOBIOME

Uz pomoć skupina od više od 3000 pacijenata s rakom u 10 zemalja, partneri projekta ONCOBIOME rade na utvrđivanju potpisa mikrobioma povezanog s pojavom raka, prognozom i odgovorom na liječenje. Postoji nuda da će rezultati projekta dovesti do novih dijagnostičkih i prognostičkih ispitivanja za rak, kao i do prebiotika i probiotika po mjeri pacijenta.

<https://www.oncobiome.eu/>

EUROSCARC

EuroSARC je imao za cilj provesti inovativna klinička ispitivanja kako bi se promijenila klinička praksa za dječje i odrasle pacijente sa sarkomima kostiju i mekog tkiva. Projektom je omogućen razvoj jedinstvenog portfelja kliničkih ispitivanja sarkoma i razvoj translacijskih istraživačkih projekata kojima se nastoji utvrditi prediktivne biomarkere te načine djelovanja ispitivanih liječenja.

<https://cordis.europa.eu/project/id/278742/reporting>

EUROPEAN UNION

Što je dosad ostvareno u sklopu različitih projekata, koje financira EU ?

CILJ: KVALITETA ŽIVOTA

SurPass

Osobe u Europi koje su tijekom djetinjstva preboljele rak i dalje tijekom odrastanja imaju jedinstvene zdravstvene probleme te im je ključna dugoročna skrb. Rješenje Survivorship Passport (SurPass) osmišljeno je kako bi se osobama koje su preboljele rak omogućio cjelokupan pregled njihova liječenja i personalizirane preporuke, kako bi zdravstveni djelatnici imali pristup svim potrebnim informacijama u slučaju budućih zdravstvenih problema.

<https://siope.eu/activities/joint-projects/survivorship-passport/>

eSMART

Ispitivanje eSMART bilo je usmjereni na ocjenjivanje sustava daljinskog praćenja simptoma povezanih s kemoterapijom kod pacijenata s različitim vrstama uznapredovalog raka. Ispitivanje je imalo pozitivan utjecaj na usluge i ishode za pacijente u pet zemalja ispitivanja tako što su pacijentima i osoblju omogućeni virtualni načini ocjenjivanja simptoma te upravljanje njima tijekom kemoterapije pri kućnoj njezi.

[https://www.strath.ac.uk/science/computerinformationsciences/
esmart/](https://www.strath.ac.uk/science/computerinformationsciences/esmart/)

#EUmissions #HorizonEU #MissionCancer